

15:24-26 Partial concession from Shaul, and Shemuel is not impressed

1. Abarbanel to Shemuel I 15:24, 15:26

ובמה שאמר "את פי ד' ואת דבריך" יורה ששואל חשד שהיה שמואל מחמיר בדבר מעצמו, ושלא עבר באמת על פי ד' כי אם כפי דברי שמואל, אבל שכוונת ד' כבר נתקיימה במה שעשה... ואמר שגם זה לא עשאו כי אם אנוס ורחמנא פטרי...
ושמואל לא ישרה בעיניו אותה תשובה, ואמר "לא אשוב עמך כי מאסת את דבר ד' וגו'", "ויורה שנתמלא חמה על דבריו, רוצה לומר חשבת שהיה החטא כפי דברי ולא כפי דברי ד' בהחלט, וחשדת אותי שלא הבנתי הכוונה האלקית או שהוספתי בה דברים, על כן לא אשוב עמך להשתחוות לד', לפי שאין הדבר כמו שחשבת כי אתה מאסת את דבר ד' בהחלט..."

Saying, "The word of Gd and your word," demonstrated that Shaul suspected that Shemuel was being strict on his own, and that he had not truly violated Gd's word, but only according to Shemuel's word. Gd's intent had been fulfilled with [Shaul's] actions... And he said that even this he had not done, for he had been forced [by the nation], and Gd would forgive this...

And Shemuel was not satisfied with that answer, and he said, "I will not return with you, for you have rejected the word of Gd, etc." And this demonstrated that he was filled with anger at Shaul's words, meaning, "You thought that the sin was according to my words and not Gd's explicit word, and you suspected that I had not understood the Divine intent or that I had added elements. Therefore, I will not return with you to bow before Gd, for it is not as you thought. You have rejected Gd's explicit word..."

2. Malbim to Shemuel I 15:26

אין התנצלות הזו מועיל מאומה, ולא תועיל אצל מלך ישראל שמלכותו מן השמים ואין ראוי שיגור ויפחד מן העם...

This apology does not help at all, and it will not be effective for a king of Israel whose reign is from Gd and who should not be in terror and fear of the nation...

15:27-31 Aftermath

3. Midrash Shemuel 18:5

כנף מעילו של מי? רב ולוי, חד אמר כנף מעילו של שאול, וחד אמר כנף מעילו של שמואל. [ומסתברא כמאן דאמר כנף מעילו של שמואל], שכן דרך צדיקים להיות מצטערי [בשעה] שאין נטיעתן משובחת, ודכותה ויתפש אחיה בשלמה החדשה וגו'.

The corner of whose tunic? Rav and Levi [debated]: One said the corner of Shaul's tunic, the other said the corner of Shemuel's tunic. [Logically, it was the corner of Shemuel's tunic,] for it is the way of the righteous to be pained when their plant is not good. Similarly, "And Achiyah seized the new tunic, etc. (Melachim I 11)"

4. Midrash Tehillim 57:3, based on Shemuel I 24:20

אמר לו ומי הוא זה ריעי הטוב ממני שימלוך תחתי? אמר ליה רמז אני רומז לך, "מי שקרע את מעילך, הוא עתיד ליטול מלכותך." וכשנכנס שאול למערה, וכרת דוד כנף מעילו, מיד נזכר שאול מה שאמר לו שמואל...

[Shaul] said to [Shemuel]: And who is this "my friend, who is better than me, to reign in my place?" [Shemuel] told him: I will hint to you, "The one who tears your tunic is the one who will take your reign." And when Shaul entered the cave and David tore the corner of his tunic, Shaul immediately remembered what Shemuel had told him...

5. Ramban to Bereishit 12:6

ודע כי כל גזירת עירין כאשר תצא מכה גזירה אל פועל דמיון, תהיה הגזרה מתקיימת על כל פנים. ולכן יעשו הנביאים מעשה בנבואות כמאמר ירמיהו שצוה לברוך והיה ככלותך לקרוא את דברי הספר הזה תקשור עליו אבן והשלכתו אל תוך פרת ואמרת ככה תשקע בבל וגו' (ירמיה נא סג סד)... ולפיכך החזיק הקב"ה את אברהם בארץ ועשה לו דמיונות בכל העתיד להעשות בזרעו...

Know that all Heavenly decrees are fulfilled when the decree is brought to practical fruition. Therefore the prophets perform deeds with their prophecies, as Yirmiyahu instructed Baruch, "When you finish reading the scroll, tie a stone to it and cast it into the Euphrates and declare, 'So will Babylon sink.'... And therefore Gd had Abraham begin to take control of Israel, and He made Abraham model all that would happen with his descendants..."

6. Maharal, Beer haGolah, Be'er 2:7

ומעתה תדע להבין דברים אלו, כי הדבר הזה הוא חכמה נפלאה, לעשות לגזירה עליונה דמיון וסימן למטה, כדי שתצא לפעל הטוב, ותהי מקוימת הגזירה לטוב, לכך ראוי לעשות סימן ודמיון, כמו שתמצא שעשו הנביאים. וזהו ענין הדמיון למכלי בריש שתא דברים שיש בהם סימן טוב, כדי שתצא הגזירה

לפעל, ואז תהיה הגזירה הטובה מתקיימת. ואין בזה ניחוש, רק הוא הכנה שתצא הגזירה לטובה. והיינו דאמר 'השתא דאמרת סימנא מילתא', כי הוא מילתא לענין זה שעל ידי סימן תצא הגזירה לפעל הטוב.

Now, know and understand this, for it is an amazing insight, to create for a heavenly decree an emulation and sign below, so that the good will come to pass and the decree will be fulfilled for the good. Therefore, it is fitting to create a sign and emulation, as we find the prophets did. This is the matter of emulating in eating (seeing) at the start of the year items which have a good sign, so that the decree will emerge into reality, and the good decree will thereby be fulfilled. This is not *nichush*; it is only preparation for the fulfillment of the decree for the good. This is what they meant with "Since we say that signs are substantive," for it is substantive in this regard, that via the sign the decree will emerge into positive reality.

7. Malbim to Shemuel I 15:28

מבואר אצלנו (כפי דברי הרמב"ן) כי הגם שדבר ד' אשר ידבר ע"י נביא לרעה, תוכל להשתנות ע"י תשובה ומע"ט, בכ"ז אם בא איזה פעולה עם דברי הנבואה לא תשתנה, כי הפעולה תורה על קיום הדבר תיכף. וכן הדבר שינבא לטוב ג"כ לא ישתנה בשום אופן. וז"ש, א] "קרע ד' את ממלכות ישראל מעליך", קריעת המעיל שהיא פעולה שנעשית עם הנבואה מורה שאינה גזרה עתידית, רק שכבר נעשית הגזרה היום הזה, באופן שא"א שישתנה הדבר, שכבר יצא אל הפועל ויהי. וז"ש קרע היום, שכבר קרע היום ונעשה הגזרה. ב] ונתנה לרעך, ובה א"א שישנה ד' את הטוב שיעד לרעך הטוב ממך, בעבור טובו וצדקתו. והנה מלכות שאול סרה ממנו תיכף, ר"ל שסר ממנו רוח ד' והוד מלכות, שע"ז אמר קרע היום. ונתינת המלכות לדוד, הגם שלא היה תיכף הלא היעוד הטוב א"א לחזור:

8. A tale of two cloaks

- Shemuel Shemuel I 2 19, Here, Shemuel I 28:14
- David Shemuel I 18:4, Shemuel I 24:4, Shemuel II 13:18-19, Melachim I 1:1

9. Midrash Tanchuma, Emor 4

איש זקן עולה והוא עוטה מעיל, ולהלן הוא אומר ומעיל קטן תעשה לו אמו (ש"א ב יט), תנא המעיל בו גדל, בו נקבר, בו עלה. "An old man ascends, cloaked in a tunic", and elsewhere it says, "And his mother would make him a small tunic." It is learned: The tunic in which he grew, in it he was buried, in it he ascended.

10. Radak to Shemuel I 15:28

האדם ינחם על טובה שיבטיח לאדם מפני כעסו עליו אם נשתנה לבבו שלא יהיה שלם לבו עמו כמו שהיה מתחילה, אבל הקב"ה אין בו שנוי חפץ, וכיון שהבטיח את ישראל לא ישקר להם הבטחתו הטובה, אף על פי שחטאו ייסרם כפי חטאם, אבל הטובה קיימת אחרי קבלם ענשם. אבל לשאול לא הבטיחו על המלוכה לעולם... אבל לדוד שהבטיחו על המלוכה לעולם לא תסור ממנו המלוכה לעולם אף על פי שתפסק מבניו זמן כפי עונם הטובה והמלוכה קיימת להם לעולם ותשוב להם אחרי קבלם ענשם...

A person will regret the good he promises to another, because he becomes angry at him if his heart changes and his heart is not complete with him as it was before. But Gd does not have changes in will. And once Gd promises Israel, He will not lie to them about His good promise. Even if they sin, He will rebuke them per their sin, but the good will remain for after they receive their punishment. But Gd never promised Shaul eternal monarchy... But He promised David eternal monarchy, and the monarchy would never leave him. Even though it would leave his children for a time due to their sins, the good and the monarchy would remain for them forever, and would return to them after receiving their punishment...

11. Abarbanel to Shemuel I 15:29

אחשוב בפירושו שכיון בזה לבד להשיב לספק אחד והוא, שאחרי שהא-ל ית' בחר בשאול, הנה עתה בהסירו מהמלכות יראה בו שנוי חפץ, וכמו שאמר "נחמת כי המלכותי את שאול למלך", שיורה שהיה בו שינוי ושהוא מתנחם ממעשיו. לזה השיב ואמר "וגם נצח ישראל", רוצה לומר וגם על כל זה שהסיר אותך מהמלכות אשר נתן לך הא-ל יתברך שהוא נצח ישראל, הנה לא ישקר באמונתו ולא ינחם ממה שעשה. ותאר אותו במקום הזה בלשון "נצח", לפי שהשנוי נמנע בחק הנצחיים כי הוא התחלת ההפסד והוא המביא אליו. ולכן אמר "וגם נצח ישראל" שהוא הנצחי הבלתי משתנה יתברך, לא ישקר ולא ינחם, והיה זה לפי שאין זה שנוי בעצמו יתברך כי אם מפאת המקבלים. וזה שאמר "כי לא אדם הוא להנחם", רוצה לומר אינו אדם להנחם מפאת עצמו אבל השנוי הוא במקבלים.

ואפשר עוד לפרש "כי לא אדם הוא להנחם" על שאול, יאמר שנצח ישראל שהוא הקב"ה לא ישקר ולא ינחם מזאת הגזרה שגזר לקרוע את הממלכה מעל שאול, לפי ששאול אינו אדם שיתנחם ויתחרט ממה שחטא. כי הוא תמיד מחזיק ברשעתו, ולכן לא ינחם ד' על הרעה אשר דבר עליו:

I think, to explain this, that he intended this only to resolve one doubt: for after Gd chose Shaul, by removing the throne from him Gd demonstrated a change of will, as He said, "I regret having crowned Shaul as king." This demonstrates that He does change, regretting His deeds. To this [Shemuel] answered, "And also, the Eternal One of Israel," meaning – even with all of this, that He removed the throne that Gd, the Eternal One of Israel had given you, He does not lie in His truth and He does not regret that which He has done. And [Shemuel] described Him here as "eternal" because change does not occur in that which is eternal, for it is the beginning of deterioration and the cause of it. Therefore he said, "The Eternal One of Israel," who is eternal, who does not change, will not lie and will not regret. This is because this is not a change in Gd, but in the recipients. Thus he said, "He is not a man, to regret," meaning He is not a man to regret it for Himself; the change is in the recipients.

It is also possible to explain "He is not a man, to regret" regarding Shaul, saying that the Eternal One of Israel, Gd, will not lie and will not regret this decree He has ordered to tear the throne from Shaul, because Shaul is not a man to regret his sin. He persists in holding on to his wickedness. Therefore, Gd will not regret the evil He has spoken for him.

12. Why is reinstatement impossible here? Dovid was forgiven!

- Radak 15:28   A deal's a deal
- Sefer ha'Ikkarim 4:26   Royal sin is different from normal sin
- Sefer ha'Ikkarim 4:26   Shaul displayed character deficiencies in his apology and in his conduct
- Sefer ha'Ikkarim 4:26   Laws for kings are different from laws for people
- Abarbanel 15:30   The relationship with Gd is different

13. Talmud, Yoma 22b

אמר רב יהודה אמר שמואל: מפני מה לא נמשכה מלכות בית שאול? מפני שלא היה בו שום דופי, דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוודק, אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו, שאם תזוה דעתו עליו אומרין לו "חזור לאחוריך."

Rav Yehudah said, citing Samuel: Why did the monarchy of Saul's house not last? Because it had no flaw. As Rabbi Yochanan cited Rabbi Shimon ben Yehotzadak: We do not appoint a leader over a community unless he has a box of crawling creatures hanging behind him, lest he become arrogant, in which case we can say to him, "Look behind you."